

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 470/2022
16.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Илић, адвокат из ..., против туженог Института за лечење и рехабилитацију „Нишка Бања“, Ниш, чији је пуномоћник Ирена Стојадиновић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2461/21 од 04.11.2021. године, у седници већа одржаној 16.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2461/21 од 04.11.2021. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 76/18 од 28.01.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду број .. од 22.11.2017. године, којим је тужиоцу престао радни однос код туженог и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и распореди на радно место које је обављао пре престанка радног односа од 15.12.2017. године или на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, са свим правима из рада и по основу рада. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове поступка у износу од 183.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2461/21 од 04.11.2021. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у делу става првог, којим је поништено као незаконито решење туженог о престанку радног односа тужиоцу и обавезан тужени да тужиоца врати на рад и у ставу другом изреке, а жалба туженог у том делу је одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, првостепена пресуда је укинута у преосталом делу става првог изреке и тужба тужиоца у делу којим је тражено да се тужени обавезе да га врати на радно место које је обављао пре престанка радног односа или на радно место које одговара његовој стручној спреми, знању и способностима, је одбачена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се указује на повреде поступка из тачка 12. ове законске одредбе, што сагласно члану 407. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на основу уговора о раду од 04.11.2013. године, на радном месту ..., у одељењу за ... послове. Дана 14.12.2017. године, тужиоцу је престао радни однос због неостваривања резултата рада и непоседовања потребних знања и способности. Решењем о отказу уговора о раду од 22.11.2017. године, тужиоцу је стављено на терет више повреда радних обавеза, али су нижестепени судови оценом доказа изведених у току првостепеног поступка утврдили да је тужилац све радне налоге благовремено и у потпуности обавио, при чему се трудио да ради комплетних резултата прикупи сву потребну документацију, а што се не може подвести под непоседовање потребних знања и способности за обављање послова које ради, па су поништили решење о отказу уговора о раду тужиоцу, као незаконито.

По оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су усвојили тужбени захтев тужиоца.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 75/14), прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог и његово понашање и то ако не остварује резултате рада или нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради.

Имајући у виду наведену норму, да би отказ из овог разлога био законит, неопходно је да се утврди да резултати рада изостају због недовољног рада запосленог и његовог незалагања, односно због одсуства потребних знања, способности или неукости запосленог. Неостваривање резултата рада има узрок у незалагању, када запослени не остварује резултате, што се утврђује на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама, док код одсуства потребних знања и способности постоји неука странка за обављање конкретног посла. У конкретном случају, тужилац је био активан у поступку прикупљања документације и података, а непоступање надлежних служби туженог по захтевима тужиоца, је довело до немогућности да он уради посао на начин како се то од њега очекивало, али се наведено не може приписати недовољном раду, незалагању и незаинтересованости тужиоца за обављање задатка. Такође, захтевање додатних информација, података или документације не представља незалагање ради остваривања радних задатака, нити се може рећи да тужилац због тога нема потребна знања и способности за обављање послове, већ управо супротно, говори о залагању тужиоца као члана комисије да

прикупи сва потребна документа и да добро изврши свој посао. Правилно нижестепени судови закључују и да се из решења о отказу уговора о раду не може закључити које то налоге тужилац није извршио, односно које је само делимично извршио. С обзиром да је тужилац извршавајући своје налоге и тражећи допуну документације, како тврди тужени оптеретио рад других стручних служби, у том случају се не може говорити о незалагању и непредузимању потребних радњи ради извршавања налога послодавца.

Из наведених разлога и према становишту Врховног касационог суда правилна је одлука нижестепених судова да је незаконито решење о отказу уговора о раду које је послодавац у конкретној ситуацији дао тужиоцу, те да је због тога тужбени захтев основан.

Последица утврђења незаконитог отказа је и враћање запосленог на рад ако он то захтева, па је и у овом делу правилна одлука нижестепених судова, на основу члана 191. став 1. Закона о раду.

Из изложеног, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер по овом правном леку тужени није успео, те је донета одлука као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**